

Bölüm 3

TRAVMA

Mehmet ÇITIRIK¹

Eren EKİCİ²

Ali KELEŞ³

Esra ERGAN⁴

3.1. KİMYASAL YANIK

Açık globdan şüphelenilmediği sürece, görmeyi test etmeden bile önce tedavi HEMEN başlatılmalıdır.

 NOT: Buna alkali (ör., Sodali su, çimentolar, sıvalar, hava yastığı tozu, çamaşır suyu, amonyak), asitler (ör. Akü asidi, havuz temizleyici, sirke), çözücüler, deterjanlar ve tahriş edici maddeler (ör. Göz yaşartıcı sprey) dahildir.

Acil Tedavi

1. Salin veya Ringer laktat solüsyonu kullanarak bol ama nazik irigasyon. Musluk suyu, bu çözeltilerin yokluğunda kullanılabilir ve alkali yanıklar için daha yüksek intrakameral pH'ı inhibe etmede normal salinden daha etkili olabilir. Asit-baz reaksiyonlarının kendileri zararlı substratlar oluşturabileceğinden ve ikincil termal yaralanmalara neden olabileceğinden, alkali-leri nötralize etmek için asidik çözeltiler ya da tam tersi asitleri nötralize etmek için alkali çözeltiler ASLA kullanmayın. Göz kapağı spekulumu ve topikal anestezik (örn. Proparakain), irigasyondan önce uygulanabilir. Üst ve alt fornıklar ters çevrilmeli ve yıkanmalıdır. Açık glob yaralanmasının dışlanması, parçacıklı madde bol su ile yıkanmalı veya manuel olarak çıkarılmalıdır. Bir irigasyon solüsyonuna bağlı intravenöz tüpün manuel kullanımı, irigasyon sürecini en iyi şekilde kolaylaştırır.
2. Seyreltici için emilmesi için irigasyon durdurulduktan sonra 5 ila 10 dakika bekleyin; daha sonra turnusol kağıdı kullanarak fornikslerdeki pH'ı kontrol edin. Nötr pH elde edilene kadar (yani 7.0 ila 7.4) irigasyona devam edilir.

 NOT: Nötr pH'a ulaşmak için gereken irigasyon sıvısı hacmi kimyasala ve kimyasal maruziyet süresine göre değişir. Gerekli hacim birkaç litreden çok daha fazlasına değişebilir (8 ila 10 L'nin üzerinde).

¹ Prof. Dr., SBÜ Ankara Ulucanlar Göz Eğitim ve Araştırma Hastanesi, mcitirik@hotmail.com

² Uzm. Dr., SBÜ Ankara Ulucanlar Göz Eğitim ve Araştırma Hastanesi, drerenekici@gmail.com

³ Uzm. Dr., Bolu Gerede Devlet Hastanesi Göz Hastalıkları Kliniği, alikeles06@gmail.com

⁴ Uzm. Dr., Amasya Üniversitesi, Sabuncuoğlu Şerafettin Eğitim ve Araştırma Hastanesi, dresrerg@hotmail.com